

«Aldri mer 9. april» III

Det tyske militære syn på Norges betydning

I 1929 utgav den daværende viseadmiral Wilhelm Wegener en bok «Die Seestrategie des Weltkrieges». I denne bok hevder forfatteren at det var en stor feil av den tyske overkommando under verdenskrigen at den ikke gikk til okkupasjon av Danmark og Norge. Dette ville nemlig ha gitt den tyske marine bedre muligheter til å operere i Atlanterhavet. Denne strategiske feil måtte ikke gjøres på nytt.

Forfatterens idéer fikk tilslutning fra en fraksjon i den tyske marineledelse. Dens fremste talsmann var admiral Carls som fra 1938 var sjef for Marinegruppe NORD.

Øverste sjef for den tyske marine var fra 1939 Grossadmiral Erich v Raeder. Han var til å begynne med motstander av Wege-

Kommandør Dönitz, sjef for ubåtflåten, var enig i dette.

* Flertallet i Marinestaben var imidlertid uenig i forslaget om en Norgesaksjon fordi det fant den risikabel og unødvendig. Til tross for dette førte Raeder saken videre, og fremla den for Hitler den 10. oktober 1939.

Til å begynne med var det kun

viste derfor større interesse for Raeders forslag, men var fortsatt forbeholden.

Men så skjedde noe. Den 13. desember møttes Quisling og Hitler. Dette møte må ha vært avgjørende for sakens videre utvikling. Kort deretter gav Hitler ordre om å sette i gang et forberedende stabsarbeid, «Studio Nord», for

avgjorte motstandere av Norgesaksjonen.

Sjefen for flyvåpenet, feltmarskalk Göring, stilte seg også kjølig til planene.

Konklusjon

I det foregående, artikkel 1 og 2, har jeg påvist hvordan det norske forsvar ble sterkt svekket fra 1.

Major i kavalleriet, og fylkesformann i Akershus FrP, Jan Kristian Næss, vil i en artikkelserie på tre sette søkelyset på den militære og politiske utvikling som gjorde at 2. verdenskrig kunne komme til Norge. Dette er tredje og siste del i serien

Avslutning

Med bakgrunn i det foranskrevne, og nåtidens forsvars- og sikkerhetspolitiske debatter, hvor særlig venstresiden i norsk politikk har latt seg høre, er det grunn til å spørre:

Hvor står egentlig Arbeiderpartiet i dag hva angår Forsvaret og vårt lands sikkerhet?

Når ledende Arbeiderpartipolitikere (Reiulf Steen m/flere) kan gå inn for traktatfestet atomfritt Norden (Den er atomfritt idag), og hvor bruk av atomvåpen heller ikke skal tillates i krig, er det grunn til å rette en advarende pekefinger.

Et traktatfestet atomfritt Norge vil jo innebære at Sovjet-Unionen lettere kan bruke sine atomvåpen mot norske mål uten fare for gjengjeldelse.

Arbeiderpartiet har i de fleste år etter 2. verdenskrig hatt regjeringmakten og dermed ansvaret for bl.a. Forsvarets utbygging og utdannelse.

Situasjonen på disse felt er i dag alarmerende. Flere enheter blir sjelden eller aldri innkalt til repetisjonsøvelser pga. manglende ressurser.

Politikere snakker om styrke det konvensjonelle forsvar, hitil er det blitt snakk.

De minimumsmål som Forsvarskommissjonen av 1974 satte opp, blir på langt nær nådd, Forsvarsstudien 85 blir ikke tatt hensyn til. I stedet har vi fått Stortingsmelding 54.

Vår forsvar svekkes relativt hver dag i forhold til den trussel landet vårt står overfor. (Uthulling av verneplikten ved evt. innføring av situasjonsbetinget militærnektning vil ikke bedre situasjonen).

Hvis Arbeiderpartiet skulle få regjeringsmakt igjen fra høsten, og venstresiden i dette parti få øket sin innflydelse, frykter jeg for landets sikkerhet.

For meg er det bare Høyre og Fremskrittspartiet som er sterkt forsvarsvennlige, og Fremskrittspartiet med det klareste mål.

Vårt lands sikkerhet er det viktigste av alt, derfor sier jeg: Stem FrP til høsten.

ners syn fordi hans mål var å bygge opp den tyske marine slik at den kunne ta opp kampen med den engelske hjemmeflåte. — Storkrigen begynte imidlertid lenge før byggeprogrammet var fullført, hvilket kom til å få avgjørende innvirkning på hans innstilling til okkupasjon — hel eller delvis — av Norge og muligens Danmark.

Raeder hadde også et sterkt ønske om ubåsbaser for derved å bryte den britiske blokade.

tafe om å okkupere enkelte punkter på norskekysten. Men i konferanse med Hitler 8. desember reiste han krav om okkupasjon av hele Norge.

Inntil da hadde Hitler stilt seg kjølig til Raeders krav, han så seg best tjent med et nøytralt Skandinavia.

Det var det forestående angrep i vest som hadde opptatt Hitlers tanker, men primo desember var det klart at offensiven i vest måtte utsettes til våren. Hitler

en evt. Norgesaksjon, til støtte for Quislings kupplaner.

Omkring nyttårstider kom Hitler i tvil om gjennomførbarheten av Quislings planer.

Medio januar 1940 traff Hitler sitt valg. Det danske og norske rom skulle utnyttas til fordel av den tyske krigføring. Studie-Nord ble trukket tilbake, forberedelsene til operasjon «Weserübung» startet.

Generalstabsjefen v. Halder og hærstabsjefen v. Brauchitsch, var

verdenskrig og frem til 9. april 1940.

Selv tatt i betraktning Raeders og Quislings påvirkning av Hitler, så kan sistnevnte umulig ha tatt sin beslutning uten at han hadde klart for seg det svake norske forsvar.

Det må vel derfor kunne konkluderes med at Venstre og Arbeiderpartiets forsvarspolitik (eller mangel på sådan) må bære en stor del av skylden for 9. april 1940.